

မသိတာ

(စမ်းချောင်း)

**ရောင်စဉ်များရဲ့ အလျှောက်
ရသနယ်ခြား အတွင်းရေး**

အခန်း (၁)

“ရောင်စဉ်များ ရဲ့ အဇ္ဈတ္တနဲ့ ရသနယ်ခြားအတွင်းရေး”

နှင့် ပတ်သက်ရွေ့

ဒီစာအုပ်ကို ‘လေးနက်’ကလောင်အမည်နဲ့ ၂၀၀၀ခုနှစ်မှာ အားမာန်သစ်စာပေက ထုတ်ဝေခဲ့ဖူးပါတယ်။ အင်တာဗျူးတွေ လုပ်စဉ်က ကလောင်နာမည်ကို ‘လေးနက်’လို့ ပေးခဲ့လို့ ပါ။ ခုတော့ ကိုယ့်ကလောင်နာမည်ရင်းနဲ့ ပဲ ပြန်ထုတ်ဝေဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစာအုပ် ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို တစ်ခါတုန်းက လုံမလေးမဂ္ဂဇင်းမှာ ဆရာမောင်မောင်မြင့်သိန်း(စက်မှုတက္ကသိုလ်)ရဲ့ အင်တာဗျူးကို ဖြေထားတဲ့ အဖြေနဲ့ ပဲ ရှင်းပြပါရစေ။

‘၁၉၈၉-၉၀ က ကျွန်မ ‘ရုပ်ရှင်အမြဲတေ’မဂ္ဂဇင်းမှာ Dummy နဲ့ Layout တွေ သင်ကိုင်, ကိုင်ခဲ့ပြီး နောက်ဆုံးနှစ်အပိုင်း (၁) ပြန်ဖွင့်တော့ စာပြန်ကျနေတုန်း ကျွန်မဆရာက ရုပ်ရှင်အမြဲတေ မလုပ်ဖြစ်တော့ဘဲ ပေဖူးလွှာပြန်ကိုင်ရပြီ။ ၁၉၉၀ ဇွန်လမှာ ထွက်မယ့် အသွင်သစ် ပေဖူးလွှာကို ဘာတွေပါအောင် ဘယ်လိုလုပ်ကြမယ် တိုင်ပင်တာက စတာပါ။ အဲဒီအချိန် ဦးဝင်းငြိမ်းက ရွှေအမြဲတေ စနေပြီလေ။ ကျွန်မဆရာ ဦးမျိုးမြင့်ညိမ်းက ‘အစ်ကို အင်တာဗျူးလုပ်ပေးမှာ လား’ ဆိုတော့ သူက ‘မအားတော့ဘူး။ မင်းတို့ ပဲ ကြည့်လုပ်တော့’ဆိုတာနဲ့ ပဲ ကျွန်မ အလှည့်ကျခဲ့တာပါ။ ပုဂ္ဂလိကဆန်တဲ့ အင်တာဗျူးမျိုးကို

မလုပ်ချင်တာရော၊ နောက်ဆုံးနှစ်အပိုင်း (ခ) စာမေးပွဲကြီးက စက်တင်ဘာလမှာမို့ အချိန်တိုတိုနဲ့ စာရေးသူများများကို ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျ လုပ်ချင်တာရော၊ စာရေးသူ အဓိကထားတဲ့ သမားရိုးကျ အမေးအဖြေထက် ဘယ်စာဖတ်သူမျိုးအတွက်မဆို အကျိုးပိုမယ့် အသွင်ကွဲ လေ့လာမှုတစ်ခု လုပ်လိုတာရော အားလုံးပေါင်းတော့ ဒီလိုပုံစံနဲ့ လုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်။ ဝတ္ထုတိုအတွက် ကလောင်နာမည်ကို သီးခြားထားချင်တာရယ်၊ ဝတ္ထုတိုသမားတစ်ယောက် အနေနဲ့ မဟုတ်ဘဲ စာဖတ်သူများကိုယ်စား အင်တာဗျူးသမားအနေနဲ့ ပဲ ရပ်ချင်တာရယ်ကြောင့်မို့ ‘လေးနက်’ကလောင်နာမည်ကိုယူပြီး ခေါင်းစဉ်ခွဲတွေနဲ့ မေးခွန်းတွေ အပြီးစီစဉ်၊ ရန်ကုန်က ဆရာတွေကို ဓာတ်ပုံပါ ရိုက်ဖို့ လုပ်၊ မန္တလေးသွား မေးခွန်းအားလုံးပေးခဲ့၊ ဓာတ်ပုံတောင်း၊ အားလုံး ကြိုးစားခဲ့တာ။ မူလအစီအစဉ်ဆို လုံးချင်းသမားတွေကို ဆက်မေးသွားဖို့ ပါ။ တစ်နှစ်တစ်ခါ ပေဖူးလွှာ နှစ်ပတ်လည်တွေမှာ လစဉ်ဆောင်းပါးတွေ အားလုံးစုပြီး ခုလို စာအုပ်ထုတ်မယ်ပေါ့။’

အဲဒါအပြင် နောက်ထပ်မေးခွန်းကတော့ စာအုပ်ထဲက ခေါင်းစီးမေးခွန်းတွေအားလုံးကို ကျွန်မကို ဖြေခိုင်းတာပါ။ အဲဒါကိုလည်း ဒီအမှာစကားမှာပဲ ဖြည့်စွက်ဖော်ပြလိုက်ပါတယ်။ ခြုံငုံဖြေထားတာတွေပါ။

“ထွက်ပြီးခဲ့တဲ့ ‘ချိုရှုရှုပျားရည်နွံ’ အပါအဝင် မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုတိုများမှာ ခေါင်းစဉ်ခွဲတွေနဲ့ မာတိကာ ဖွင့်ခဲ့သလိုပါပဲ။ နေ့စဉ်နဲ့ အမျှ လှုပ်ရှားသွားလာရင်း တွေ့ကြုံရတာတွေ (အတွေ့ဝတ္ထု)၊ တွေ့တာတွေပေါ် အခြေခံပြီး တွေးမိတာတွေ (အတွေးကို တွေးသောဝတ္ထု)၊ နက်ရှိုင်းမက်မောစွာ တွေးနေမိတဲ့ အရာတွေ

(အတွေးဝတ္ထု)။ တွေးနေတဲ့ ပုံရိပ်ကို သူတို့ ရဲ့ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံးတွေက တစ်ဆင့် တွေ့လိုက်ရတာတွေ(အတွေးကို တွေ့သောဝတ္ထု)။ အဲဒါ ကျွန်မအတွက် အကြောင်းအရာ တွေပါပဲ။

အကြောင်းအရာနဲ့ ခံစားမှုက ပုံသဏ္ဌာန်ကို ရွေးချယ်ပေးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်ပုံသဏ္ဌာန်နဲ့ ဘယ်အကြောင်းအရာကို ရေးမယ်ဆိုတဲ့ ကြိုတင်တွေးထားတာမျိုးတော့ မရှိပါဘူး။ ကိုယ်ပြောချင် တာကို ကိုယ်ခံစားရတာကို စာနာနားလည်နိုင်အောင် အထိရောက်ဆုံး ဘယ်လိုပြောရမလဲဆိုတဲ့ အဖြေဟာရင်ထဲမှာ (သို့) လက်က ရေးနေရင်းမှ ပေါ်တာမို့ပါ။

အကြောင်းအရာနဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်၊ နှစ်လုံး အရေးကြီးတယ်လို့ ခံယူတာမို့ ဘာကိုမှ ထပ်တလဲလဲ မဖြစ်ရအောင် သတိထားတာတော့ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နည်းစနစ်တစ်ခု -ism တစ်ခုကို လေ့လာမိပြီး အဲဒီဘောင်ထဲ ချိန်ရေးတာမျိုးတော့ မရှိခဲ့ပါဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ပိုင် လွတ်လပ်မှုကို တန်ဖိုးထားတာမို့ လွတ်လပ်စွာဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ၊ ခံစားရတဲ့ အကြောင်းအရာကို ကိုယ်ပြောချင်သလိုပုံစံနဲ့ ပဲ ပြောခဲ့၊ ရေးခဲ့တာပါ။

ဇာတ်ကောင်နဲ့ ဇာတ်လမ်းမှာ တော့ မရှိမဖြစ်ဆိုတာမျိုး မခံယူထားပါဘူး။ ဇာတ်ကောင်၊ ဇာတ်ကွက်၊ ဇာတ်လမ်းရယ်လို့ သတ်သတ်မှတ်မှတ် မပါတဲ့ ဝတ္ထုတိုတွေ ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ တမင်ရှောင်တာ မဟုတ်ဘဲ အဲဒီဝတ္ထုတိုတွေမှာ မလိုအပ်ဘူးလို့ ယူဆတဲ့ အတွက်ပါ။ ဇာတ်ကောင်ဟာ အဲဒီဇာတ်ကောင်ကိုပဲ ကိုယ်စားပြုပါတယ်။ ကျွန်မဟာ ဇာတ်ကောင်နဲ့ ဝေးအောင်၊ နီးအောင် ဘာကိုမှ အားမထုတ်ဘဲ သူ့အတိုင်းဖြစ်အောင် အားထုတ်လေ့

ရှိပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ပထမလူနာမိစား နဲ့ ရေးတဲ့ အခါ စာဖတ်သူတွေက စာရေးသူအသံကို ထင်တတ်တာကြောင့် အဲဒီဝတ္ထုတိုမျိုးမှာ သတိထားလေ့ ရှိပါတယ်။

ခေါင်းစဉ်နဲ့ နိဂုံးမှာ တော့ ခေါင်းစဉ်ဟာ ကြိုရလေ့ မရှိဆုံးပါဘဲ။ နိဂုံးကတော့ ရံဖန်ရံခါ ကြိုရ နေတတ်ပါတယ်။ ရင်ထဲမှာ အထပ်ထပ်မွေးပြီးမှ ချရေးလေ့ရှိတတ်တာကြောင့် ဖြစ်ပါမယ်။ ခေါင်းစဉ်ဟာ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်အတွက် အရေးကြီးတယ်လို့ ခံယူထားတဲ့ အတွက် တစ်ခါတလေ ခေါင်းစဉ် စဉ်းစားနေတာ တစ်ပတ်လောက်ကြာသွားတာမျိုး ဖြစ်ဖူးပါတယ်။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်လုံးရဲ့ အနှစ်ဖြစ်မယ့် ခေါင်းစဉ်မျိုး ပေးရတာကို သဘောကျပါတယ်။ နိဂုံးသတ်ကို ဖတ်ပြီးလို့ ခေါင်းစဉ်ကို တစ်ခေါက်ပြန်ဖတ်ကြည့်တဲ့ အခါ နောက်ထပ်တွေးစရာတွေ ရရင်ရ၊ မရလည်း ရင်ထဲ သိမ့်ခနဲ ဝင်သွားတဲ့ အတွေးတစ်စ ရှိသွားတာမျိုးဟာ ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ရဲ့ တန်ဖိုးလို့ သဘောထားပါတယ်။

ကာလယန္တရားဟာ ဝတ္ထုတိုကို ဖန်တီးရာမှာ အသေမဟုတ်ဘဲ အရှင်ဖြစ်ပေမယ့် ခံစားရာမှာ တော့ ပစ္စုပ္ပန်ကသာ အဆုံးအဖြတ်ပါ။ အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အနာဂတ်မှာ ပစ္စုပ္ပန်ကို အခြေခံပြီး ရေးတဲ့ ဝတ္ထုက ပိုများ ပါတယ်။ ကာလသုံးခုလုံးက လွတ်တဲ့ ဝတ္ထုမျိုးလည်း ရေးဖူးပါတယ်။ ဘယ်ကာလကို အခြေခံပြီး ရေးရေး၊ တကယ်ကတော့ ရေးနေတဲ့ ခဏ၊ ပစ္စုပ္ပန်ရဲ့ ခံစားမှုကို ရေးနေတာပါ။ ဖတ်တဲ့ သူ ကလည်း ဖတ်နေတဲ့ ခဏ၊ ပစ္စုပ္ပန်ပေါ်မှာ မူတည်ထားပြီး ခံစားကြတာများ ပါတယ်။ ပစ္စုပ္ပန်ရဲ့ ခံစားမှုကို အကောင်းဆုံး ထင်ဟပ်ပြနိုင်မယ့် ကာလနောက်ခံဟာ အတိတ်ဖြစ်ရင် အတိတ်မှာ ဇာတ်အိမ်ဖွဲ့ချင်ဖွဲ့၊ ဒါမှ မဟုတ် စာဖတ်သူတွေ အကျွမ်းဝင်ဖူးတဲ့

အတိတ်က ဇာတ်ကောင်ကို ပစ္စုပ္ပန်မှာ လာလှုပ်ရှားစေ။ ဒါပါပဲ ...

ဒီစာအုပ်အတွက် အားထုတ်ဖြစ်ခဲ့တာကို ပြန်သုံးသပ်ကြည့်တဲ့ အခါ အသက် ၁၆ နှစ်ဝန်းကျင်မှာ ဝတ္ထုတိုတွေ စတင်ရေးခဲ့ပြီး အသက် ၂၄ နှစ် လောက် မှာ မြန်မာ့ဝတ္ထုတိုသမားတွေရဲ့ ဝတ္ထုတိုဆိုင်ရာ အတွေးအမြင်နဲ့ အတွေ့အကြုံတွေကို မှတ်တမ်းတင်ဖြစ်ခဲ့တာကို သွားတွေ့ပါတယ်။ လူငယ်တစ်ယောက် အနေနဲ့ အားထုတ်နိုင်စွမ်းရှိချိန်မှာ အားထုတ်ခဲ့တာမို့ ဒီကနေ့မှာ ဒီစာအုပ်ဟာ မြန်မာ့စာပေလောကအတွက် သဲတစ်ပွင့်အဖြစ် အားဖြည့်နိုင်ရပါမယ်။ အဲဒီလို အားထုတ်မှုကို ပူးပေါင်းပါဝင်ပေးခဲ့ကြတဲ့ စာရေးဆရာ-ဆရာမများ အားလုံးကို ထပ်မံကျေးဇူးတင်ရှိပါတယ်။

စာဖတ်သူများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်လျက်။

မသီတာ-စမ်းချောင်း

* * *

စာဖတ်သူသို့

၁၉၉၀ ခုနှစ် ပေဖူးလွှာမဂ္ဂဇင်းတွေထဲက ‘ရောင်စဉ်များ ရဲ့ အဇ္ဈတ္တ’ကဏ္ဍနဲ့ ‘ရသနယ်ခြား အတွင်းရေး’တို့ ကို စုစည်းဖော်ပြပေးလိုက်ပါတယ်။

အဲဒီကဏ္ဍကို စတင်ဖော်ပြစဉ်ကတည်းက ဝတ္ထုတိုပရိသတ်တွေအတွက် အမှန်တကယ် အကျိုးရှိစေဖို့ ရည်ရွယ်ခဲ့တာမို့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆန်မယ့် မေးခွန်းအားလုံးကို ရှောင်ပြီး ဓမ္မမိဋ္ဌာန်ကျကျ မေးခွန်းတွေကိုပဲ ရေးခဲ့မေးခဲ့တာပါ။

မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုတို ဆရာ ဆရာမ ၃၁ ဦးရဲ့ ‘စာရေးသူနဲ့

အကြောင်းဆရာ’ ‘စာရေးသူနဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်’၊ ‘အကြောင်းအရာနဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်’၊ ‘စာရေးသူနဲ့ ဇာတ်ကောင်’၊ ‘စာရေးသူနဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ နိဒါန်း’၊ ‘စာရေးသူနဲ့ ကာလယန္တရား’စတဲ့ ခေါင်းစဉ်များ ၊ မေးခွန်းများကို ဖြေကြားထားတဲ့ အပြောတွေနဲ့ စာတမ်းအရေးကောင်းတဲ့ ဆရာ ၂ ဦးရဲ့ ‘ရသနယ်ခြား အတွင်းရေး’အဖြေများ ဖြစ်ပါတယ်။

စာမျက်နှာများ လှသထက်လှ၊ သန့်သထက် သန့်နိုင်ကြဖို့ စာဖတ်သူတွေရဲ့ အဖိုးတန် စာမျက်နှာတွေကို စာရေးသူများ ရဲ့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာတွေ မထော်မနမ်း စိတ်ကူးစိတ်သန်းတွေ အပါအဝင် အရေးအသားများ နဲ့ မလှယူမိကြရအောင် ကြိုးစားသွားကြရမယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီစာအုပ်ကို စီစဉ်ဖြစ်တာပါ။

စာရေးသူ၊ စာဖတ်သူ

အပြန်အလှန် လေးစားကြခြင်းဖြင့် . . .

လေးနက်

* * *

အခန်း (၂)

စာရေးသူနဲ့ အကြောင်းအရာ

စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာ အနုပညာသည် တွေရဲ့ ဝတ္ထု၊ ကဗျာစတဲ့ စာပေပုံစံများက တစ်ဆင့် မဟုတ်တဲ့ အတွေး၊ အမြင်၊ အသံတွေကို အင်တာဗျူး၊ တွေ့ဆုံပေးခြင်း၊ စကားပိုင်းဆိုတဲ့ စာပေပုံစံတွေနဲ့ နှောင်းပေဖူးလွှာတွေမှာ ဖော်ပြပေးခဲ့ဖူးပါတယ်။

စာဖတ်သူတွေအတွက် တစ်စုံတစ်ရာ ခံစားရရှိအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့တဲ့ စာပေပုံစံအဖြစ် သတ်မှတ်ရပါမယ်။ ဒါကြောင့် ဒီစာပေပုံစံလေးတစ်ခုကို နောင်ပေးဖူးလွှာတွေမှာ ဆက်လက်ပါဝင် သွားနိုင်အောင် စီစဉ်ပါလို့ စာတည်းအဖွဲ့က ဆိုလာပါတယ်။ တာဝန်ပေးလာပါတယ်။ နောက် ‘လက်တစ်ဖက်စာ အရေအတွက် မဂ္ဂဇင်းတွေမှာ ဆင်တူဟန်ကွဲ၊ သံတူကြောင်းကွဲ ထပ်တလဲလဲ ဖြစ်မယ့် တွေ့ဆုံကာ စကားပိုင်းဖွဲ့တာဆိုရင် စာဖတ်သူတွေရဲ့ စာမျက်နှာတွေကို မတရားချို့ပစ်ရာ ရောက်မှာ မို့ တတ်နိုင်သမျှ လတ်ဆတ်ကွဲပြားအောင် ကြိုးစားပါလို့ သတိပေးလာပါတယ်။

တကယ်တော့ စာဖတ်သူတွေရဲ့ ဆန္ဒနဲ့ တိုက်ဆိုင်မယ့် စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာ ဆိုတာကိုက နည်းပါးလှတဲ့ ကြားက မပျင်းမအီအောင် စာဖတ်သူတွေနဲ့ ထိပ်တိုက်တွေ့ဖူးပြီးတဲ့ စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာတွေကိုပါ ထပ်ရှောင်လိုက်လို့ ကတော့

ဘောင်သိပ်ကျဉ်းသွားမယ်လို့ ယူဆပါတယ်။

* * *

တစ်ခါလုပ်ဖူးကြတဲ့ စကားဝိုင်းတွေမှာ လည်း စာရေးသူ ငါးဦးကို တစ်စုတစ်ဝေးတည်း သူ့ဆိုင်ရာ၊ ပိုင်ရာ၊ သန်ရာ၊ တန်ရာ အင်တာဗျူးတဲ့ ပုံစံမျိုးပဲ ဖြစ်တာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဆွေးနွေးတယ်ဆိုတဲ့ နေရာမှာ လည်း ပွဲရပ်မရတာနဲ့ ဘဲ စာဖတ်သူတွေ မျက်စိရည်ဝလွန်းသွားပြီး အီလည်လည်ဖြစ်သွားကြတဲ့ ပွဲတွေကို တွေ့ရပြန်ပါတယ်။

နောက် အကြောင်းအရာတူ စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာများအား တွေ့ဆုံပေးခြင်းဆိုတာလည်း ရှိခဲ့ဖူးပါပြီ။

‘သမိုင်းနောက်ခံ ဝတ္ထုများ အကြောင်း၊ ယနေ့ မြန်မာကဗျာများ အကြောင်း’ဆိုတာမျိုးတွေ။

အဲဒီ မှာ စိတ်ဝင်စားစရာ တစ်ခုကို တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒါက အကြောင်းအရာ တစ်ခုတည်းကို အဲဒီအကြောင်းအရာ ဖန်တီးသူများကိုယ်တိုင်က ဆွေးနွေးတဲ့ ကိစ္စပါပဲ။

စိတ်ကူးတစ်ခု ပေါ်လာပါတယ်။ အကြောင်းအရာတစ်ခုတည်းကို မတူညီသောအကြောင်း အရာ ဖန်တီးသူတွေက ဆွေးနွေးမယ်ဆိုရင်ကော။

ဝတ္ထုပြိုင်ပွဲနဲ့ စာစီစာကုံးပြိုင်ပွဲတွေကို သတိရမိပါတယ်။

ဝတ္ထု ၂ တို့ ပြိုင်ပွဲ တွေ မှာ များသောအားဖြင့် ခေါင်းစဉ်သတ်မှတ်မပေးဘဲ ကြိုက်တာရွေးပြီး ကြိုက်ရာရွေးကြတာမို့ စာရေးသူ စာဖတ်သူ လွတ်လပ်မှုရှိကြပါတယ်။

တစ်ခုရှိတာက လွတ်လပ်တာနဲ့ အမျှ စာရေးသူ ပိုင်ရာ၊ သန်ရာတွေသာမို့ စာဖတ်သူတွေ ဆုံးဖြတ်ရခက်တာပါပဲ။

စာ စီ စာ ကုံး ပြု င် ပွဲ တွေ မှာ တော့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ ခေါင်းစဉ်အောက်မှာ ဉာဏ်စွမ်း၊ လက်စွမ်း ရှိသမျှ ရေးကြရပြီး စာဖတ်သူတွေအနေနဲ့ လည်း ညီမျှတဲ့ အကြောင်းအရာ တစ်ခုအတွက် ပျမ်းမျှစံ တစ်ခုနဲ့ ဆုံးဖြတ်ကြရမှာ မို့ စည်းကမ်းရှိတဲ့ လွတ်လပ်မှုရော၊ တန်းတူအခွင့်အရေးရော ရကြပါတယ်။

ဒီတော့ စာဖတ်သူများကို စာဖတ်သူတစ်စုက တစ်ပြိုင်တည်း ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်တွေ့ရတာ ဟာ စာရေးသူချင်း ပြိုင်ပွဲတစ်ခုမဟုတ်ပေမယ့် စာဖတ်သူတွေရဲ့ လွတ်လပ်မှုနဲ့ တကွ တန်းတူအခွင့် အရေးကို လေးစားရာရောက်စေဖို့ အတွက် တစ်ယောက်တစ်ခွန်း အလှည့်ကျနဲ့ ဆွေးနွေးရင်း ရောထွေးစေမယ့် ဆွေးနွေးပွဲကို ရှောင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်။

စာရေးသူအားလုံးက သူတို့ ကိုယ်စီရဲ့ ဆိုင်ရာ၊ ပိုင်ရာ၊ သန်ရာ၊ တန်ရာသာမဟုတ်ဘဲ စာဖတ်သူအားလုံးအတွက်ပါ သက်ဆိုင်စိတ်သန်စေမယ့် အကြောင်းအရာ တစ်ခုတည်းကိုသာ တွေ့မြင်ပြောဆိုမယ်ဆိုရင် စာရေးသူနဲ့ စာဖတ်သူကြား စာပေပုံစံမဲ့ ထိတွေ့ရင်ဆိုင်မှုရဲ့ အနှစ်သာရ ဖြစ်တဲ့ တန်းတူအခွင့်အရေးရှိခြင်းဆိုတဲ့ အချက်ဟာ ရုပ်လုံးပေါ်လာပါမယ်။

ဒါကြောင့် အကြောင်းအရာတစ်ခုတည်းကို အစစ(သို့မဟုတ်) အချို့တဝက် ကွဲပြားတဲ့ စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာ အသီးသီးနဲ့ သီးခြားစီမေးမြန်းတဲ့ ‘ရောင်စဉ်များ ရဲ့ အဇ္ဈတ္တ’ကို စီစဉ် မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်။

* * *

ဒီလတော့ ခပ်ရိုးရိုး၊ ခပ်စင်းစင်း ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျ
အကြောင်းအရာကနေစဖို့ စီစဉ်ထားပါတယ်။

‘စာရေးသူနဲ့ အကြောင်းအရာ’ တဲ့ ။

* * *

ဒီစာရေးသူနဲ့ အကြောင်းအရာများ ရေးဖွဲ့လေ့ရှိတဲ့
အကြောင်းအရာချင်း အတန်ခြားနားကြ တဲ့ ဆရာ မောင်ဝဏ္ဏ၊
မြနှောင်းညို၊ မင်းလူ၊ ပြေ(ဆေး-၂) တို့ ကို သီးခြားစီ တွေ့ဆုံမေးမြန်း
ခဲ့ပါတယ်။

မေးမြန်းတယ်ဆိုရာမှာ လည်း ...

စာဖတ်သူတွေ စိတ်ဝင်စားမယ့် စာရေးသူတစ်ယောက်အနေနှင့်
ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ရေးဖြစ်ဖို့ အတွက် ဘယ်လို အကြောင်းအရာမျိုးတွေက
စေ့ဆော်ပေးတယ်ဆိုတာ၊ အဲဒီလို စေ့ဆော်လာတဲ့
အကြောင်းအရာတိုင်းကို ဝတ္ထုတိုအဖြစ် ရေးဖြစ် မရေးဖြစ်ဆိုတာ၊
တကယ်လို့ အကြောင်းအရာတိုင်းကို ဝတ္ထုတိုအဖြစ် မရေးဖြစ်ဘူးဆိုရင်
ဝတ္ထုတိုရေးဖို့ အကြောင်းအရာတွေကို ဘယ်လို ရှာဖွေရေးယူ
ရတယ်ဆိုတာ၊ အကြောင်းအရာ တစ်ခုခုကိုပဲ ရေးမယ်လို့
ဆုံးဖြတ်ထားတာမျိုး၊ ဒါမှ မဟုတ် စာရေးသူရဲ့ ပြောချင်ပြချင်
ခံစားစေချင်တဲ့ ကိစ္စမျိုးတွေအတွက် အကြောင်းအရာတွေကို
ဖန်တီးယူတာမျိုး ရှိ မရှိဆိုတာ ...

စတဲ့ ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ရဲ့ အကြောင်းအရာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး
စာရေးသူအသီးသီးက ခံယူထားတဲ့ သဘောထားတွေကိုပဲ

မေးမြန်းခဲ့ပါတယ်။

စာဖတ်သူတွေ ရှင်းလင်းလွယ်ကူ သဘောပေါက်ဖို့ အတွက်
လိုအပ်မယ်ထင်ရင် ဆိုင်ရာ ဥပမာလေးတွေနဲ့ ပြောပြပေးဖို့ ကိုလည်း
တောင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။

တစ်ခါ စာရေးသူကိုယ်တိုင်ကလည်း ပြောပြချင်သလို
လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပြောပြပေးဖို့ ကိုလည်း ပြောပြခဲ့ပါတယ်။

* * *

အခန်း (၃)

မောင်ဝဏ္ဏ

ဆရာမောင်ဝဏ္ဏကတော့ ‘တစ်ခုချင်းဖြေနေရင် စေတနာတို့ ၊
ဝေဒနာတို့ ၊ အကြောင်းအရာ တို့ ၊ ပုံသဏ္ဌာန်တို့ ၊ ရသတို့ ၊ သုတတို့ နဲ့
လုံးထွေး ရစ်ပတ်ရှုပ်ထွေးနေမှာ ပဲ’ဆိုပြီး အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို
ပြောပြပါရစေလို့ အစချီကာ ခုလို ဆက်ပြောပြခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုပါ။ ကျွန်တော့်သားငယ် သွားပိုးစားပြီး . . .

“နာတယ် နာတယ် . . . ကိုက်တယ် ကိုက်တယ်”

နဲ့ အော်နေပါတယ်။

ဒါကြောင့် သွားဆရာဝန်ဆီ သွားပြပါတယ်။

နည်းနည်းလှမ်းတာမို့ ဆိုက်ကားစီးသွားပါတယ်။

ဆရာဝန်က သွားကို စစ်ဆေးပြီး ဆေးထည့်ပါတယ်။

စားဆေး ပေးပါတယ်။

ပြီးတော့ ဆိုက်ကားစီးပြီး ပြန်လာပါတယ်။

ဒါပါပဲ။

သားအငယ်ဟာ
ကလေးတစ်ယောက်ပါ။

ဒေါ်ဒေါ်မြည်အစားထဲက

တော်ရုံတန်ရုံ ဖျားတာ၊ နာတာ မရှိပါဘူး။

လိမ့်ကျလို့ ခေါင်းမှာ ဘုတွေဘာတွေ ထလာလည်း ခဏပဲငိုပြီး
တိတ်သွားတတ်ပါတယ်။

တစ်ခါတလေ နည်းနည်းပါးပါး ပွန်းတာပဲ့တာလောက်ဆို
အသံတောင် မကြားရပါဘူး။

ပွန်းပဲ့နေတာတွေမှ ဘာဖြစ်လို့ လဲ သားလို့ မေးရင် . . .

ခိုက်မိလို့ , လို့ ပြန်ဖြေပါတယ်။

စပရစ်တို့ ဘာတို့ သုတ်ပေးရင်လည်း စပ်တယ်လို့
တစ်ချက်လောက်ပြောပြီး ပြီးသွားတာပါပဲ။

အဲဒီလို သားငယ်ဟာ တစ်ညတော့ သူ့ဘယ်ဘက်ပါးစောင်ထဲ
လက်ညှိုးလေးထည့်ရင်း ကိုက်တယ်၊ နာတယ်ဆိုပြီး
အော်နေပါတော့တယ်။

သွားကို လက်နှိပ်ဓာတ်မီးနဲ့ ထိုးကြည့်တော့ ပိုးစားထားတဲ့
အပေါက်ကို တွေ့ရပါတယ်။

ကလေးကို သူ့အမေက ဆားရည်နွေးနွေးကလေးနဲ့ အာလုပ်
ကျင်းပေးပါတယ်။

သက်သာသလိုရှိတော့ ကလေးနည်းနည်း မှီ နိုးသွားပါတယ်။

ခဏပါပဲ။

ပြန်အော်ပါတယ်။

နာတယ်၊ ကိုက်တယ်နဲ့ ထွန့်ထွန့်လူး ငိုပြန်ပါတယ်။

သည် လို ငိုလိုက်၊ ချော့လိုက်၊ အာလုတ်ကျင်းပေးလိုက်နဲ့
ပိုးစင်စင်လင်းရော ဆိုပါတော့။

မနက်မိုးလင်းတော့ အိမ်နီးနားချင်းတစ်ယောက်က
သင်္ဃန်းကျွန်းဘီအိုစီနားမှာ သွားနှင့် ခံတွင်းကုတဲ့ ဆေးခန်းရှိတယ်။

မနက်ပိုင်းလည်း ဖွင့်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း အဲဒီဆေးခန်းကို အရင်သွားစုံစမ်းပါတယ်။

ဟုတ်ပါတယ်။

မနက် (၈) နာရီက စပြီး ဖွင့်ပါသတဲ့ ။

အိမ်ပြန် ကလေးနဲ့ မိန်းမကိုခေါ် ဆိုက်ကားတစ်စီးငှားပြီး
အဲဒီဆေးခန်းကို သွားပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ အိမ်ရှေ့က လမ်းမကြီးကို
ကားနှစ်စီးသွားလမ်းမကနေ ကားခြောက်စီးသွား လမ်းမကြီးအဖြစ်
တိုးချဲ့ဖောက်လုပ်နေပါတယ်။

အကြမ်းထည်တော့ ပြီးပြီဆိုပါတော့။

ဒါပေမဲ့ အချောမသပ်ရသေးပါဘူး။

လမ်းဌာန၊ လျှပ်စစ်ဌာန၊ စည်ပင်သာယာ အစရှိတဲ့
ဌာနတွေကလည်း နေ့ရော ညပါ လုပ်နေပါတယ်။

ကန်ထရိုက်တွေနဲ့ လုပ်တာတွေလည်း ပါပါတယ်။

လမ်းက အချောမသပ်သေးတော့ ဒီလမ်းကြီးမှာ ဘတ်စ်ကား
မပြေးသေးပါဘူး။

အဲဒီအချိန်က လမ်းပိတ်ထားပါတယ်။

အရပ်ထဲမှာ ရှိတဲ့ ကား၊ အရပ်ထဲမှာ နေတဲ့ လူရဲ့ ကားဆိုရင်လည်း သက်ဆိုင်ရာကို အကြောင်းကြား ခွင့်တောင်းပြီးမှ ဝင်ရထွက်ရပါတယ်။

ဒီတော့ ဒီလမ်းမှာ အားကိုးစရာ ဆိုက်ကားပဲ ရှိပါတယ်။

ဆိုက်ကားဆရာတွေကလည်း အခွင့်ကောင်းယူပြီး ဈေးတွေ မတရားတိုးမတောင်းပါဘူး။

ပုံမှန်လောက်ပါပဲ။

သူတို့ အရင်ကထက် ပိုပြီး နင်းရလို့ ဝင်ငွေပိုလာမှာ အမှန်ပါပဲ။

လမ်းလယ်မှာ မာကျူရီမီးတိုင်ကြီးတွေ ထောင်ထားပါတယ်။

တချို့ မီးလုံးတပ်ပြီးပြီ၊ တချို့ မတပ်ရသေးဘူး။

သိပ်မကြာခင် မာကျူရီမီးကြီးတွေ ထိန်ထိန်ညီးတော့မှာ ပါ။ အိမ်တော်တော်များများ ဟာ ပြင်ဆင်ဆောက်နေပါတယ်။

မြောင်းဖောက်တဲ့ လူတွေကလည်း ဖောက်နေပါတယ်။

ယန္တရားစက်ကြီးတွေ သွားထားလို့ ကတ္တရာလမ်း တချို့နေရာတွေမှာ အထစ်အထစ်တွေ ထနေပါတယ်။

ဆိုက်ကားဆရာက အုတ်ပုံတွေ ချိုင့်ကျင်းတွေကို ရှောင်နင်းရင်း မိန်းမဝဝကြီးနှစ်ယောက်ကို လမ်းကြိုလမ်းကြားထဲ လိုက်ပို့ပေးရလို့ စပုတ်တိုင်နှစ်ချောင်း ကျိုးသွားတဲ့ အကြောင်း ပြောပြပါတယ်။

ဆေးခန်းကိုရောက်တော့ ဆရာဝန်ကို အဆင်သင့်ပဲ တွေ့ရပါတယ်။

ဆရာဝန်က အသက်သုံးဆယ်ဝန်းကျင်ပဲ ရှိပါလိမ့်မယ်။

ဆိုက်ကားဆရာနဲ့ ရွယ်တူလောက် ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ဆေးခန်းထဲ ရောက်တော့ . . .

ကလေးကို သွားဆရာဝန်က အသုံးပြုတဲ့ ထိုင်ခုံကြီးမှာ
လှဲခိုင်းပါတယ်။

မီးစလောင်းနဲ့ ထိုးပြီး ကြည့်ပါတယ်။

ပိုးသတ်ထားတဲ့ သွားဘက်ဆိုင်ရာ ကိရိယာ တန်ဆာပလာတွေနဲ့
ကလေးရဲ့ သွားကို စစ်ဆေး ကြည့်ရှုပါတယ်။

လိုအပ်တဲ့ ဆေးကြောမှုများ ပြုလုပ်ပေးပါတယ်။

သွား ကြား မှာ ညပ်ပြုနေတဲ့ စားကြွင်းစားကျန်တွေကို
ကော်ထုတ်ပစ်လိုက်ဟန် တူပါတယ်။

ပြီးတော့ ဆေးမှုန့်တစ်မျိုးကို စေးထန်းထန်း
အလုံးကလေးဖြစ်အောင် လုံးပါတယ်။

သွားပေါက်ထဲကို ထည့်ပေးပါတယ်။

ပြီးတော့ ဆေးစာရေးပါတယ်။

တစ်ခြမ်းစီ ခြောက်နာရီခြား တိုက်ပါလို့ ညွှန်ကြားပါတယ်။

ဆေးပေးတဲ့ ကောင်တာကို သွားပါတယ်။

ဆေးဖြူဖြူ အပြားပြီးနှစ်ပြားနဲ့ အပြားသေးနှစ်ပြား ပေးပါတယ်။

လေးခွက်စာလို့ ပြောပါတယ်။

ကျသင့်ငွေ ရှင်းတော့ တစ်ဆယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ကလေးဟာ နေသာထိုင်သာ ရှိသွားပါပြီ။

ဆိုက်ကားဆရာက တစ်ရပ်တည်းသားမို့ စောင့်နေပါတယ်။

ဆိုက်ကားစီးပြီး ပြန်လာခဲ့ပါတယ်။

အိမ်ရှေ့ရောက်တော့ ဆိုက်ကားခ ရှင်းပေးလိုက်ပါတယ်။

ဆယ့်နှစ်ကျပ်ကျကြောင်း ပြောပါတယ်။

သွားဆရာဝန်နှင့် စနစ်တကျ ဆေးကုသခ တစ်ဆယ်ကျပ်၊
ဆိုက်ကားခ တစ်ဆယ့်နှစ်ကျပ်။

သွားဆရာဝန်တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားရတဲ့ အရင်းအနှီး၊
ကုန်ကျခံရတဲ့ ငွေကြေး၊ သွားကောလိပ်တက်ရတဲ့ ခြောက်နှစ်သော
အချိန်၊ ဖတ်ရကျက်ရသော စာအုပ်များ ၊
လက်တွေ့သင်တန်းဆင်းခဲ့ရသော ကာလများ ။

ပြီးတော့ သွားဆရာဝန်နဲ့ ပက်လက်ကုလားထိုင်ကဲ့သို့သော
ထိုင်ခုံကြီး၊ မြင့်လို့ နိမ့်လို့ ရတဲ့ မီးစလောင်း၊ သွားကိုနှိုက်သော
ပိုးသတ်ထားသည့် ကိရိယာများ ၊ အခြားအခြားသော ပစ္စည်းများ ၊
ပြီးတော့ ဆေးပြားများ ။

ဆိုက်ကားဆရာရဲ့ ဆိုက်ကားနှင့် စပုတ်တံများ ၊
သူ့ခန္ဓာကိုယ်အချိုးအဆက်၊ သူစိုက်ထုတ်ရသော ခွန်အား။

ကျွန်တော့်အတွေးတွေက မရေမရာနှင့် တောင်ရောက်
မြောက်ရောက်ဖြစ်နေပါတယ်။

* * *

သည် လို အဖြစ်အပျက်မျိုးကို ကျွန်တော် ‘ဆေးထိုးခ’ဆိုပြီး
ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်။

အကြောင်းကတော့ ဆင်တူယိုးမှားပါပဲ။

သည် သဘောအတိုင်းပဲ ကျွန်တော် ဝတ္ထုတိုတွေ ရေးပါတယ်။
စာရေးဆရာဟာ မျက်စိအငြိမ် မနေပါဘူး၊ နားအငြိမ်မနေပါဘူး။

ခြေလက်လည်း အငြိမ်မနေတတ်ပါဘူး၊ ပါးစပ်လည်း
အငြိမ်မနေတတ်ပါဘူး။ စိတ်ကူးလည်း အငြိမ်မနေတတ်ပါဘူး။

အာရုံခြောက်ပါးလုံး အငြိမ်မနေတတ်တဲ့ လူတွေဟာ
စာရေးဆရာတွေ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ဝတ္ထုတို အရေးများ တဲ့ လူတွေကတော့ အတွေးဆိုတဲ့ အာရုံမှာ ပိုပြီး
လှုပ်လှုပ်ရှားရှား နေတတ်ကြတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

အဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာတွေ တွေ့တိုင်း ကြုံတိုင်း
ကြားရတိုင်း မြင်ရတိုင်း စိတ်ကူး အမျိုးမျိုးနဲ့ တွေးချင်ကြပါတယ်။
အဲဒါကို အထုံဝါသနာလို့ ခေါ်မလားပဲ။

တစ်ခါတလေကျတော့ အနံ့အမျိုးမျိုး ရှူရှိုက်ရပြီး
စိတ်ကူးရလာတာတွေလည်း ရှိပါတယ်။

ကျွန်တော် ပြောချင်တာကတော့ ဝတ္ထုတိုရေးနေတဲ့ လူဟာ
အတွေ့အကြုံတစ်ခုကို ရလိုက်ပြီး အဲဒီအတွေ့အကြုံရတဲ့ အချိန်မှာ
စိတ်ကူးကလည်း ဝတ္ထုရေးဖို့ ထက်မြက်နေတဲ့ အချိန်နဲ့ ကြုံကြိုက်ရင်
ဝတ္ထုရေးဖြစ်သွားတယ်ဆိုတာပါပဲ။ အလေ့အကျင့်ကတော့ လိုမှာ
ပေါ့ဗျာ။

အခန်း (၄)

မြနှောင်းညို

ဆရာမ မြနှောင်းညိုက ‘ဝတ္ထုတိုခေတ်ရယ်လို့ ရည်ညွှန်းအမွှမ်းတင်
နေကြတဲ့ အဖွဲ့အနွဲ့တွေ စကားပိုင်းတွေကြားမှာ ကြီးကျယ်ခမ်းနား
လေးနက်အောင် မပြောတတ် မဆွေးနွေးတတ်တဲ့ အတွက် တော့
ကျွန်မကို သည်းခံစေလိုပါတယ်’ လို့ ပလ္လင်ခံပြီးမှ ခုလို
စကားဆိုပါတယ်။

ပင်ကိုအသိအတိုင်း အရှိအတိုင်း ပြောပါ ဆိုရင်တော့
ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ရေးဖြစ်စေဖို့ စေ့ဆော် ပေးတဲ့ အကြောင်းအရာဟာ
ဖျတ်ခနဲ လင်းလက်တဲ့ အသိ နင့်ခနဲ ရင်မှာ စွဲတဲ့ အငြိ အဲသလို
ခံစားချက်နဲ့ အတွေးမျှင် တစ်စပါပဲလို့ ပြောပါရစေ။

စေ့ဆော်မှုရှိတိုင်းလည်း ရေးဖြစ်ချင်မှ ရေးဖြစ်တာပါ။ ကြယ်တစ်ပွင့်
ကြွေကျသွားတာကို လှမ်းမြင်လိုက်တဲ့ အချိန်မှာ ခံစားလိုက်ရသလို
တစ်ခဏတာ ခံစားမှုကလေးတွေဟာ ရေးချလိုက်မယ် လည်း ကြံရော
အစရှာမရတော့ဘဲ ချာလည်လိုက်နေ ပျောက်ဆုံးနေတတ်တာက
တစ်မျိုး၊ တစ်ခါတလေ ကျတော့လည်း ရေးလို့ မဖြစ်သေးပါဘူးလေ၊
ရေးဖို့ မသင့်တော်ပါဘူးလေနဲ့ စာလုံးမစီနိုင်တော့တာက တစ်ဖုံ၊
ဒါတွေနဲ့ ပဲ။

ဘယ်လိုအကြောင်းအရာကိုမှ ဝတ္ထုရေးမယ်လို့ လည်း

ဆုံးဖြတ်မထားပါဘူး။

ရေးချင် လာပြီ အချိန်လည်း ရတာနဲ့ တိုက်ဆိုင်သွားရင်တော့ ရေးဖြစ်တာချည်းပါပဲ။

တကယ်တော့ လေ့လာကြည့်ပြီး ဘယ်ရေးပုံရေးနည်းဘောင်ထဲမှာ တော့ ငါဝင်ဆုံပါ ဝင်ကောင်းပါရဲ့ လို့ တစ်ခါတလေ တွေးမိတတ်ပေမယ့်သိပ်တော့ စိတ်ဝင်တစား မရှိပါဘူး။

ကျွန်မ စာရေးချင်တယ်။ စာဖတ်သူတွေနဲ့ ဝေမျှခံစားချင်တယ်။

ဒီ အ ပေါ် မှာ မူတည်ပြီး အကြောင်းအရာတို့ ဇာတ်ကောင်တို့ ရှာဖွေဖန်တီးယူပါတယ်။

အများ စု နားလည်ခံစားရစေချင်တဲ့ အတွက် အရိုးစင်းဆုံးကိုပဲ ကြိုးစားဖန်တီးပါတယ်။

နားလည်ခံစားရဖို့ ဆိုတာကလည်း ရေးသူဖတ်သူ အတွေးအခေါ်၊ အတွေ့အကြုံ၊ အယူအဆချင်း သဟဇာတဖြစ်ဖို့ လိုဦးမယ် ထင်ပါတယ်။

ဥပမာပေါ့ မကြာလှသေးခင်က ပေဖူးလွှာ၊ ဇွန် ၁၉၈၅ လေးနှစ်မြောက် အထူးထုတ်ထဲမှာ ပါတဲ့ ကျွန်မရဲ့ ဝတ္ထုရှည်ကို ဖတ်စေချင်လို့ အဲဒီစာအုပ်ကို ငှားလိုက်မိတယ်။

စာဖတ်သူကလည်း ယဉ်ကျေးမှုအရ မဆိုးပါဘူး ကောင်းပါတယ်၊ ဘာညာ ပြောပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ကျွန်မ ဘာကိုသတိမထားမိသလဲဆိုရင် သူ မောင်အောင်မွန်ရဲ့ ‘ငိုချင်းဘယ်ခါ ဆုံလိမ့်မည်’ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုကို ငြိနေတယ်။

ပြည့်စုံကြွယ်ဝတဲ့ သူကြွယ်မကြီးက အချိန်တွေပိုနေတိုင်း
သွားလေသူ ခင်ပွန်းသည် ကို တတမ်းတတ သတိရအား၊
ငိုရှိုက်နေအားပေမယ့် သူ့အိမ်က အဝတ်လျှော်တဲ့ မိန်းမကြီးမှာ တော့
ဆုံးသွားတဲ့ လင် ချန်ထားခဲ့တဲ့ ကြွေးငါးရာဆပ်ဖို့ နဲ့
ကလေးသုံးယောက်ရဲ့ ပါးစပ်ပေါက်ဖြည့်ဖို့ ရုန်းကန်လုပ်ကိုင်နေရတာနဲ့
မငိုအားတဲ့ အကြောင်း။

စာဖတ်သူက ရယ်စရာ ပြောသေးတယ်။ Licking the wound
ရထားတဲ့ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ကို စားပွဲခုံအောက်မှာ ခွေပြီး လျှာနဲ့
လျက်နေတဲ့ ခွေးတစ်ကောင်လိုမျိုးတဲ့ ။

ဒါဟာ လက်သီးလက်မောင်းတန်းပြီး ကြွေးကြော်မခံရတဲ့
ဘဝသရုပ်ဖော် တစ်ပုဒ်ပါပဲ။

အချိန်ရှိတဲ့ သူက ပူဆွေးနေအားပေမယ့်
စားမယ့်ပါးစပ်ပေါက်တွေက စောင့်နေတဲ့ လူမှာ တော့ အလုပ်မှ
မအားဘဲကိုး။

ဆိုလိုတာက ရေးတဲ့ သူက ရေးမယ်၊ ဖတ်တဲ့ သူကလည်း
ငြိချင်တာငြိမယ်။

တိုက်ဆိုင်မိကြဖို့ ဆိုတာက အများ နဲ့ ဆိုင်ပြီး အများ
နားလည်နိုင်တဲ့ အကြောင်းအရာဖြစ်ဖို့ လိုမလားလို့ ပါ။